

*Den enda biståndsorganisation som verkar för behövande judar
och judiskt liv i Baltikum*

Verksamhetsberättelse för Östersjöjudiskt Forum för år 2020

Östersjöjudiskt Forum, ÖjF, startade – med namnet Aktionskommittén för Sovjets judar – 1971 och stödde s.k. refuseniks och Sions fångar i dåvarande Sovjetunionen. ÖjF är en **ideell förening** som fokuserar på socialt, medicinskt, materiellt och kulturellt bistånd till judar i Östersjöregionen (för närvarande i Estland och Lettland). Hjälpen ges huvudsakligen i kontant form för lokala inköp förmedlade via respektive judisk församlings sociala verksamheter. Biståndet lämnas oftast i samverkan med internationella judiska hjälporganisationer. Kulturutbyte och andra former av samverkan är en viktig del av verksamheten. Samtidigt bekämpas alla former av antisemitism. Behövande baltiska barnfamiljers deltagande i judiska sommarläger på Glämsa ingår i verksamheten. Vid årsskiftet 2020 - 2021 hade Östersjöjudiskt Forum 460 betalande medlemmar. Medlemsantalet är inte direkt jämförbart mellan åren då inkomna medlemsavgifter inte periodiseras. Därutöver finns många sympatisörer som stöder verksamheten ekonomiskt och på andra sätt.

Styrelsen har haft sammanträde sju gånger (6 februari, 7 april, 20 maj, 23 juni, 27 augusti, 21 oktober och 3 december.) Årsmöte för 2019 års verksamhet hölls 26 maj via telefon på grund av rådande Coronapandemi.

Styrelsen har bestått av Thomas Bab, ordförande, Bengt Sederowsky, vice ordförande, Hans Kraitsik, kassör, Ludvig Köhler, Rut Milchner, Simone Nadbornik, Henrik Radomski och Jana Seiheta. Henrik Radomski avgick på egen begäran den 30 november 2020. Styrelsen tackar Henrik för hans värdefulla insatser och för hans tid i styrelsen.

ÖjF:s mångåriga **revisor** Bernt Heyman avled den 14:e maj. Vi minns Bernt med värme och tacksamhet. Före detta revisorssuppleant Peter Christensen valdes till revisor under årsmötet. Tobias Rawet valdes till revisorssuppleant. Dina Markovich och Anna Nachman valdes till **valberedare** vid årsmötet 2020.

På kontoret har Dina Markovich varit deltidsanställd och svarat för den dagliga driften. Hon har även varit styrelsens sekreterare. Hennes språkkunskaper i bl.a. ryska är värdefulla för verksamheten.

Fanni Epstein har löpande skött medlems- och adressregistren under året.

Sex utgåvor av tidningen **Östersjöjudisk bulletin** har getts ut under året och spridits i ca **3 300** exemplar/nr. Den ideelltarbetande redaktionen har bestått av Thomas Bab, Rut Milchner, John Gradowski och Ludvig Köhler med Dina Markovich som sammanhållande kraft.

År 2019 införde vi möjligheten för företag och privatpersoner att annonsera i bulletinen, vilket under 2020 gav 37 000 kr.

Bulletinen skickas, förutom till våra medlemmar, till medlemmarna i de judiska församlingarna i Sverige. Den skickas även till de judiska församlingarna i Baltikum, Helsingfors, Köpenhamn och till JDCs (The American Jewish Joint Distribution Committee) representanter Stefan Oscar i Tallinn och Moni Beniosev i Riga. Vädjanden i bulletinen om ekonomiskt bistånd för speciella ändamål ger stort gensvar bland läsarna.

Vid årsmötet beslutades att höja **medlemsavgiften** med 20 kronor från år 2021 till 250 kr per år. Medlemsavgiften för ungdomar under 26 år är oförändrad, 100 kr. Medlemsvärning har bland annat skett i samband med utskick till medlemmarna i Stockholms, Göteborgs och Malmös judiska församlingar.

Aktiviteterna under verksamhetsåret listas nedan, i möjligaste mån i tidsföljd. En del återkommer årligen, andra är engångsföreteelser. Arbetet sker ofta i nära samarbete med JDC i Baltikum och Europa, med Stefan Oscar och Moni Beniosev som sakkunniga.

*Det s.k. **Welfareprogrammet**, mat och medicin till de mest behövande judarna i de baltiska länderna, har fortsatt under året. Bakgrunden är en privat och årligen förnyad donation, under 2020 på 50 000 euro. Vårt forum sköter administrationen. Donatorerna har uttalat sin belåtenhet med hur pengarna har använts.

*För **vaccinering** mot influensa för gamla och barn samt som bidrag till Vinterhjälp i de baltiska länderna översändes 107 000 kr. Totalt distribueras vårt forums **Vinterhjälp** till 12 platser i de två baltiska staterna (8 i Estland och 4 i Lettland). Många av dessa judar skulle ha mycket svårt att klara sig utan denna hjälp. Den kan ha räddat liv.

*40 000 kr översändes till Baltikum till **Chanuka-firande** för behövande barnfamiljer.

***Gåvor och stöd** till ÖjF:s verksamhet har inbringat totalt 130 000 kr. Denna summa kommer att användas i verksamheten för olika former av aktiviteter och bidrag.

*ÖjF:s **Gåvobevis** som kan användas vid bemärkelsedagar eller i andra sammanhang har inbringat ca 11 000 kr. Det är ett fint sätt att bidra till ÖjF:s hjälpverksamhet.

* 100 000 kr skickades till Estland och Lettland till inköp av **pesachpaket**. På grund av Coronapandemin har pesachfirandet 2020 sett annorlunda ut. I samarbete med JDC har hundratals behövande judar i Baltikum firat pesach i bostaden i stället för gemensamma sederافتنar i församlingarnas regi.

De baltiska judiska församlingarnas volontärer har åkt hem till dem med pesachpaketen, som Östersjöjudiskt Forums givare bekostat.

*På grund av Coronapandemin förändrades Bulletinens innehåll från nr 3, i maj, till nr 5, i oktober. Pandemin förvärrade situationen och skapade stora extra behov för de utsatta judarna i Baltikum. ÖjF startade därför en **akutinsamling** i maj och denna gav stort gensvar. ÖjF skickade 85 000 kr till Baltikum som extra stöd på grund av Coronapandemin.

*ÖjF fortsätter att **stödja projektet ”Bättre livskvalitet för judiska singelföräldrar med barn med särskilda behov i Estland”**. Landet har ett bristande socialt skyddsnät och efter en skilsmässa kräver lagen i princip ingenting av familjefadern. Samtliga mammor i projektet har låga inkomster, små bostäder och familjefadern bidrar varken ekonomiskt, praktiskt eller kommunikationsmässigt. Judiska församlingen, med stöd av ÖjF, bistår dessa mammor med matkuponger till en matkedja, skolmaterial, skolavgifter, medicin, hjälp med att betala nödvändiga räkningar för el och uppvärmning och vid behov psykologiskt stöd efter skilsmässan för mor och barn. Familjerna hade inte klarat sig utan hjälpen från Judiska församlingen och Östersjöjudiskt Forum. Projektet finansieras av fonder och enskilda givare. Under året överfördes 165 000 kr till projektet. Ett nummer av Östersjöjudisk Bulletin, nr 4, ägnades särskilt åt att uppmärksamma de utsatta familjernas levnadsvillkor.

*För första gången på 29 år kunde ÖjF inte erbjuda baltiska barnfamiljer en vistelse på Glämsta. **Familjeveckan på Glämsta** var **inställd** på grund av den rådande pandemin. Medel avsedda för familjeveckan överfördes till projektet som omnämns i föregående stycke.

*På grund av Coronapandemin ersattes vårt årliga heldagsmöte där vi diskuterar verksamheten, strategier och framtiden av ett extra styrelsemöte den 27 augusti. Det konstaterades att ÖjF står inför ett antal utmaningar, men också att våra satsningar på olika former av stöd är välbehövliga och mycket uppskattade då stödet ger de utsatta och behövande ett tryggare och värdigare liv.

*I december ansökte ÖjF hos Ilon Wiklands stiftelse för barnkultur om bidrag för år 2021 till **”Kulturprojekt** för mindre bemedlade judisk-estniska barn och ungdomar i Tallinn (Kulturprojektet)”. Detta är ett nytt delprojekt inom ÖjF:s projekt; ”Bättre livskvalitet för judiska singelföräldrar med barn med särskilda behov i Estland”. Syftet med projektet är att stärka barnens självkänsla och stimulera barnens kreativa utveckling. Vi avvaktar svar om bidrag från Ilon Wiklands stiftelse.

*I bulletin nr 5 berättade vi om en av familjerna i projektet ”Bättre livskvalitet för judiska singelföräldrar med barn med särskilda behov i Estland”. För att klara ekonomin är ensamstående mamman tvungen att ha två arbeten; varav ett med nattskift. Detta medförde att hennes dotter, 14 år, fick psykiska problem. Modern tvingades lämna sitt arbete för att ta hand om dottern. Familjen hade lån och obetalda skulder som modern inte kunde betala. För att hjälpa familjen skickade två privatpersoner gåvor på sammanlagt 14 000 kr. Dessa gåvor räckte till att betala familjens skulder men även till nya kläder och skor för dottern. Vi kan återigen konstatera att vädjanden i bulletinen om ekonomiskt bistånd för speciella ändamål ger stort gensvar bland läsarna.

*ÖjF:s **hemsida** www.ostersjojjudisktforum.se eller www.balticjewishforum.se utvecklas kontinuerligt. Under året fortsatte insamlingen av e-postadresser för att sänka kostnaderna och förenkla kontakten med medlemmarna. Vårt nystartade **e-brev** skickas ut i samband med

utskick av bulletinen och vid judiska helgdagar. Information om våra kampanjer och vår Bulletin förekommer regelbundet i Judiska församlingens elektroniska veckobrev.

*ÖjF:s **Facebooksida** www.facebook.com/balticjewishforum/ utvecklas och sköts löpande av Jana Seiheta och Ludvig Köhler.

Under året har vi kunnat **hjälpa många** – obemedlade pensionärer såväl som behövande familjer och arbetslösa – i **Estland och Lettland**. I stor utsträckning handlar det om mat: gemensamma varma måltider i församlingarnas regi, matpaket hem till de som inte kan lämna sina bostäder, pesachpaket med matze och andra förnödenheter. Under Coronapandemin har gemensamma varma måltider och gemensamt firande av judiska helger tyvärr varit omöjligt. Alla ser fram emot att gemensamma aktiviteter snart ska kunna återupptas.

Gåvor till verksamheten har kommit från **många**. Det är här inte möjligt att räkna upp alla vårt forums generösa donatorer. Inte heller kan gåvorna rangordnas. Alla är givna med gott hjärta och är mycket välkomna.

Bland våra större – och i många fall återkommande – bidragsgivare under året var Gunilla och Werner Guters stiftelse, familjen Thomas Morne, Hjälpssamhetsförbundet Rodef Chesed, Stiftelsen Clas Groschinskys minnesfond, Carl-Erik Levins Stiftelse, Stiftelsen Warburgs donationsfond, Lembit Vachtmans minnesfond, Ettlingers fond, Gerald och Monica Naglers stiftelse, Judiska Kvinnoklubben, B'nei Brit i Malmö och i Danmark och kamratgänget Dafke.

Gåvor har också inkommit för att hedra personer i samband med en högtidsdag samt för att minnas personer som avlidit. Under året har ÖjF erhållit ett **arv** från en privatperson och detta ska användas för framtida aktiviteter.

Vi vill tacka alla – här nämnda likaväl som onämnda – som med **arbetsinsatser och pengar** har stöttat verksamheten. **Alla gåvor**, stora och små, **hjälp oss att hjälpa**.

För den **ekonomiska redovisningen** hänvisas till särskild bilaga som kan rekvireras från vårt kansli.

Thomas Bab

Hans Kraitsik

Ludvig Köhler

Rut Milchner

Simone Nadbornik

Jana Seiheta

Bengt Sederowsky